

Социална значимост на Русенския университет при обучението на студенти в областите Русе, Разград, Силистра и Търговище

Христо Белоев, Вяра Русева, Велизара Пенчева

Social importance of the University of Ruse in educating students in District Rousse, Razgrad, Silistra and Targovishte: В статията се разглежда водещата роля на Русенския университет при обучението на студенти от областите Русе, Разград, Силистра и Търговище. Обучението им е непрекъснат процес, включващ осигуряването на качествено обучение в широк спектър от специалности в над 20 професионални направления от различни области на висшето образование в резултат на което се осигуряват млади специалисти, които са добре подготвени и отговарящи на изискванията на пазара на труда. Тъй като те ще осигуряват кадрово областта през следващите години е необходимо да се преценят правилно приоритетните области за работа.

Key words: education of students at the University of Ruse, Rousse region

ВЪВЕДЕНИЕ

В публичното пространство непрекъснато се подчертава взаимовръзката между регионалното развитие и университетите, а балансираното регионално развитие е основополагаща политика в развитието на Европейския съюз [1]. Русенска област се намира в централната част на северна България и включва областите Русе, Разград, Търговище и Силистра. В тези области съществуват различия в социалното и икономическото им развитие. Ако няма регионална политика за намаляване на тези различия, те ще се задълбочават и ще влошават показателите, характеризиращи развитието на района. Тези показатели са: брутен вътрешен продукт на човек от района; безработица/ заетост на населението, инвестиции в научно-изследователска и развойна дейност, цели свързани с производството и рационалното използване на електрическата енергия, намаляване на дела на по-ранно напусналите училище, нарастване на дела на хората с висше образование и др.

Една голяма институция каквато е Русенския университет може да оказва сериозно влияние върху протичащите процеси и основната ѝ роля се изразява във осигуряването на тясно сътрудничество и подкрепа на регионално развитие. Осигуряването на кадри, е необходимо да се съобразява с приоритетните оси на развитие на региона и завършилите адаптирани към пазара на труда кадри ще осигурят кадровото развитие на Русенска област. Освен това Русенския университет създава благоприятни възможности за обвързването на науката, образованието и бизнеса, като запазва лидерската си позиция в североизточна България и има доверието на обществеността, на бизнеса и на държавата.

Целта на настоящата работа е да се направи анализ на информацията за приетите и обучаващите се в момента студенти, както и възможностите за тяхната реализация в различни сфери, което ще доведе до развитието на областта.

ИЗЛОЖЕНИЕ

Прием на студенти от Русенска област

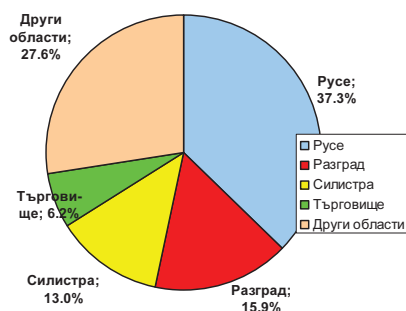
В табл. 1 е показано процентното разпределение на броя на кандидат-студентите в Русенския университет по области за периода от 2009 до 2013 г. Вижда се, че броят на кандидат-студентите от Русенска област се променя от 68,4% до 72,4% от общия брой кандидати. Процентното съотношение варира около 70%, въпреки че реалният брой кандидати намалява. Намаляването на броя на кандидат-студентите през 2013 г. спрямо 2009 г. е 68 %. Такава тенденция има и в другите университети, тъй като през последните години в България намалява

демографският прираст, а от там и броят на завършващите средно образование ученици.

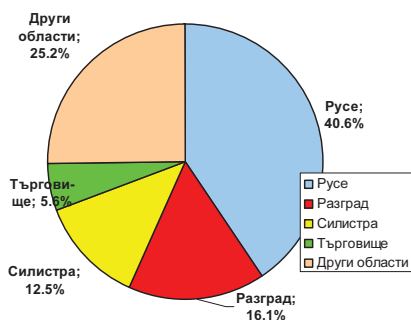
Таблица 1

Процентно разпределение на броя на кандидат студентите и записаните студенти в Русенския университет от Русенска област

Година	2009	2009	2010	2010	2011	2011	2012	2012	2013	2013
Област	Канди- дат студ.	Записа- ни студ.	Канди- дат студ.	Записа- ни студ.	Канди- дат студ.	Записа- ни студ.	Канди- дат студ.	Записа- ни студ.	Канди- дат студ.	Записа- ни студ.
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
Русе	39.8%	43.5%	40.3%	43.6%	40.2%	42.8%	37.8%	41.0%	37.3%	40.6%
Разград	13.0%	13.9%	13.9%	14.5%	14.0%	14.0%	15.3%	15.0%	15.9%	16.1%
Силистра	9.4%	10.2%	11.3%	11.7%	11.9%	12.2%	11.4%	11.8%	13.0%	12.5%
Търговище	6.2%	5.0%	4.4%	3.6%	5.7%	5.6%	6.2%	6.0%	6.2%	5.6%
Други области	31.6%	27.3%	30.1%	26.6%	28.2%	25.4%	29.2%	26.2%	27.6%	25.2%
Общо	68.4%	72.7%	69.9%	73.4%	71.8%	74.6%	70.8%	73.8%	72.4%	74.8%

Фиг. 1. Разпределение на броя на кандидат-студентите по области

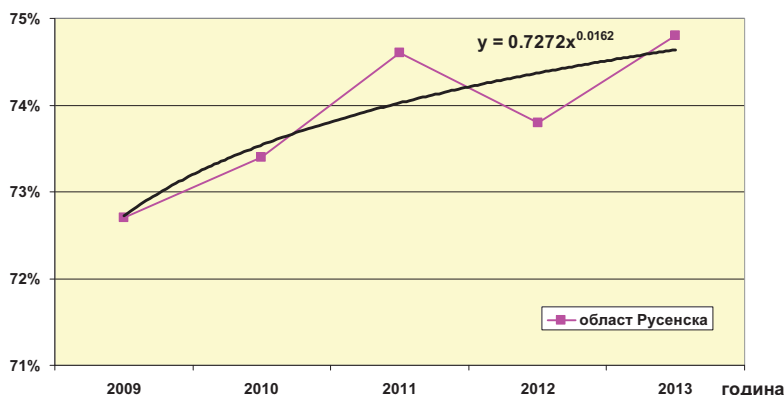

Фиг. 2. Разпределение на броя на записаните студенти по области

На фиг.1 и фиг. 2 в графичен вид са показани резултатите за процентното разпределение на броя на кандидатствалите и записаните студенти по области. По-информативна е графиката показана на фиг.3, на която е показано процентното изменение на броя на записваните студенти в първи курс в Русенския университет от областта за периода от 2009 г. до 2013 г.

Университетът оказва сериозна социална функция, особено в областите Силистра и Разград, където университета поддържа филиали. В тях се обучават над 700 студенти основно от областта и се осигурява се престижна работа на голям брой преподаватели. Във филиалите на университета се обучават студенти в няколко приоритетни направления – в гр. Разград в областта на химични технологии, биотехнологии и технология на храните, а в Силистра в областта на педагогиката и се развиват няколко инженерни специалности.

Развитието на филиалите в момента е стабилизирано, особено на филиала в Разград. Русенският университет продължава да полага усилия и да развива филиалите си, като ги подпомага по всички възможни начини – участия в проекти и други.

Фиг. 3. Тенденция на изменението на броя на приеманите студенти в първи курс от Русенска област за периода от 2009 . до 2013 г.

Във всяко висше училище има динамика на броя на обучаваните студенти. В табл. 2 е представена информация за броя на обучаваните студенти по курсове, форма на обучение от четирите области. В пети курс редовна форма на обучение има студенти само в специалност Право (регулирана професия) в която обучението е образователно квалификационна степен магистър.

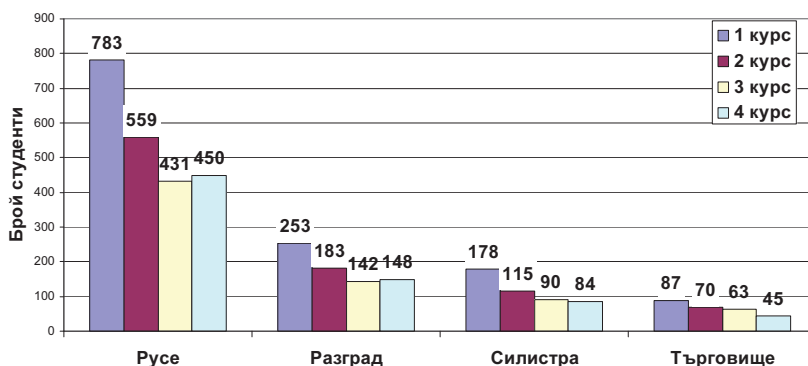
Таблица 2

Разпределение на броя на студентите по курсове и форма на обучение за Русенска област

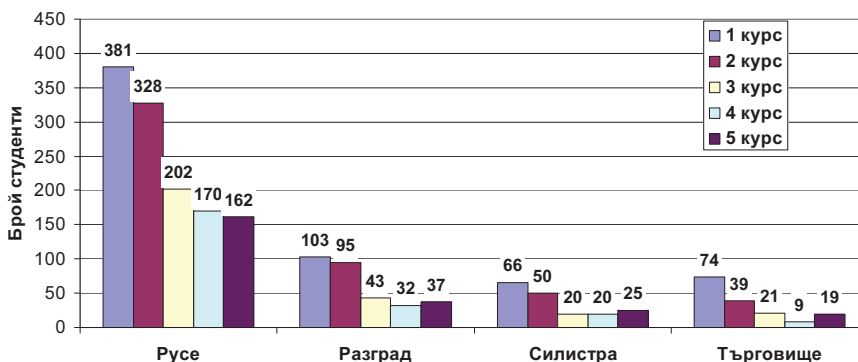
Курс	Форма	Русе	Разград	Силистра	Търговище	Общо от региона	Общо студенти в РУ
1	Редовна форма на обучение	783	253	178	87	1301	1779
2		559	183	115	70	927	1304
3		431	142	90	63	726	1015
4		450	148	84	45	727	1076
5		41	8	11	3	63	89
Общо (редовно):		2264	734	478	268	3744	5263
Процентно съотношение		43.02%	13.95%	9.08%	5.09%	71.14%	100,0%
1	Задочна форма на обучение	381	103	66	74	624	1039
2		328	95	50	39	512	861
3		202	43	20	21	286	495
4		170	32	20	9	231	348
5		162	37	25	19	243	389
Общо задочно):		1243	310	181	162	1896	3132
Процентно съотношение		39.69%	9.90%	5.78%	5.17%	60.54%	100,0%
Общ брой обучавани студенти в редовна и задочна форма:		3507	1044	659	430	5640	8395
Процентно съотношение		41.77%	12.44%	7.85%	5.12%	67.18%	100,0%

Забележка: Посочените данни са към м. ноември, като в справката не са включени броя на обучаваните студенти във филиалите на университета. В тях се обучават още 735 студента и те са основно от региона.

В графичен вид данните от табл.2 са представени на фиг. 4 и фиг.5. Намаляването на броя на студентите по курсове се дължи на редица причини: отказване от обучение поради слаб успех, по липса на средства и други социални причини. Целта на Русенския университет е да ги задържи и затова с всеки студент, който желае да се откаже от обучение се работи индивидуално.

Фиг. 4. Разпределение на броя на обучаваните студенти по области в редовна форма на обучение

Фиг. 4. Разпределение на броя на обучаваните студенти по области в задочна форма на обучение

Реализация на завършилите студенти от РУ

За да се получи добър резултат както при обучението, така и при реализацията на студентите е необходимо да се търсят правилните направления в които да се извършва обучението. В Русенския университет обучение се извършва в над 20 професионални направления, което води до възможност за предлагане на много специалности, но те трябва да се съобразяват със стратегията за регионално развитие на Русенска област [1, 2]. Могат да се набележат следните приоритети:

- *развитие на индустриалното производство* – в областта има основно малки и средни предприятия, в които са необходими основно инженери;

- *създаване на икономически благоприятна инфраструктура* – насърчаване на инвестиции и технологичното обновление, изграждане и обновяване на зони за растеж (бизнес, индустриални, транспортни и логистични центрове и инкубатори) и създаване на центрове за иновации;
- *жизнена среда* – реконструкция, рехабилитация и подобряване на материално-техническата база на образователни, социални, здравни и културни институции, осигуряване на подходящи условия за придвижване и достъп на лица в неравнопоставено положение, прилагане на мерки за енергийна ефективност;
- *в сферата на образованието и здравеопазването* – създаване на добре подготвени кадри, които могат да работят в сферата на образованието и здравеопазването, като непрекъснато да се повишава тяхната квалификация;
- *транспортна инфраструктура* – в областта има възможност за развитие на транспорта, тъй като предстои изграждането на Общоевропейски транспортни коридори № 7 и № 9 и коридора ТРАСЕКА Европа-Кавказ-Азия;
- *в областта на енергетиката* – разширяване и изграждане на нови газопреносни мрежи и използване на потенциала на региона за изграждане на центри за производство на енергия от възобновяеми енергийни източници.
- *териториално развитие и сближаване* - разширяване на трансграничното, междурегионално и транснационално сътрудничество, като се създават по-добри условия за използване разширяване на трансгранично сътрудничество Русе – Гюргево;
- *опазване на околната среда и др.*

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Русенският университет полага усилия да следи развитието на областта и да осъвременява предлаганите специалности, като съгласува учебните планове със водещи специалисти от бизнеса. Учебните планове изграждат скелета на обучението, като определят учебните дисциплини, в които трябва да се влага подходящо съдържание. В университета има няколко спечелени проекта към Министерство на образованието и науката за актуализиране на учебните програми по които активно се работи. Всички факултети в университета отговарят и поддържат качествен учебен процес, в който се съчетават традиционните знания и новите изисквания, които се налагат от съвременното развитие на икономическото и социалното развитие на страната.

ЛИТЕРАТУРА

- [1] Гълъбинова Ю. Чавдарова. Политика за регионално развитие на България.
- [2] Областна стратегия за развитие на област Русе за периода 2005-2015
- [3] Проект на стратегия за развитие на висшето образование в Република България за периода 2014 - 2020 г.

За контакти:

доц. д-р инж. Вяра Русева, катедра "Електроснабдяване и електрообзавеждане", Русенски университет "А. Кънчев", Тел. 082 888 616; E-mail: vruseva@uni-ruse.bg.

Докладът е рецензиран